

ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ МОВНОЇ КАРТИНИ СВІТУ ФОРМАМИ ТА ЗАСОБАМИ ВИРАЖЕННЯ ЕТИКЕТУ (НА МАТЕРІАЛІ УКРАЇНСЬКОЇ ТА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВ)

Національна мовна картина світу якнайглибше розкривається через форми і засоби вираження етикету. Щоб усвідомити роль етикету, слід ознайомитися з культурою, побутом, носіїв мови, дослідити національну специфіку мови й практичні потреби комунікації.

Мета цієї роботи – проаналізувати формування національної мовної картини світу українців та англійців засобами вираження етикету. У сучасному мовознавстві етикетні формули ввічливості вивчали такі вчені: С. Богдан, Л. Сахарчук, М. Стельмахович, Н. Формановська, Є. Чак та інші.

Мовний етикет передбачає спілкування, в основі якого лежить обмін інформацією та новими знаннями. У кожному суспільстві існують правила й норми поведінки та спілкування. Це система стійких словесних формул, завдяки яким налагоджується контакт і підтримується доброзичлива тональність спілкування. Порівняймо: Добрий день – Good afternoon. Щиро дякую – Thank you very much. Вибачте, будь ласка – Excuse me.

Специфіка національно-мовної картини світу у виявленні етикету бере початок з народних пісень, казок, прислів'їв та приказок: Що маєш казати, то наперед обміркуй. Краще недоговорити, ніж переговорити. Дав слово – виконай його. Слухай тисячу разів, а говори один раз. В основі національно-мовної картини світу українців лежить увічливість, чемність, уважність і стриманість. Етикет українців бере свій початок з релігії, в основі якої лежить шанобливе ставлення до землі, до родичів, друзів.

Доброзичливість по-англійськи часто асоціюється з виразом «голлівудська посмішка», а так само з умінням свої проблеми тримати при собі, бути делікатним і навіть трохи відстороненим. Для англо-американської культури характерне заохочення індивідуалізму, незалежності, прагматизму, рівності та взаємоповаги, що вербально закріплено в таких прислів'ях: Honesty is the best policy. Say what you mean, mean what you say. First think, then speak. So many men, so many minds.

Таким чином, національна мовна картина світу українців та англійців формується засобами вираження етикету. У цілому, незважаючи на різну акцентуацію життєвих цінностей в українській та англійській культурах у сфері етикетних формул, у кожній з досліджуваних мов спостерігається

домінування позитивних тем, що пояснюється спрямованістю мовців на успішну комунікацію.